

**PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA**
Univerzita Karlova

Maximální minimum o novém zákoně o odpadech

Štěpán Jakl, Kristýna Husáková, Zdeněk Fildán, Vojtěch Pilnáček
19. 1. 2022

Nakládání s nezákonně soustředěným odpadem

Nezákonně soustředěný odpad

- Vlastník odpadu má povinnost zajistit odklizení nelegálně soustředěného odpadu.
- Každá má povinnost nahlásit ORP nezákonně soustředěný odpad na jeho pozemku.
- ORP se pokusí dohledat odpovědnou osobu.
- Pokud nedohledá vlastníka odpadu nebo odpovědnou osobu, může vyzvat vlastníka pozemku, zda odpad neodklidí sám dobrovolně.

Nezákonně soustředěný odpad

Pokud vlastník neodklidí odpad do 30 dnů ORP může:

- uložit vlastníkovi pozemku, aby na vlastní náklady zabezpečil místo, proti dalšímu návozu odpadu,
- zabezpečit odpad, který ohrožuje životní prostředí, před únikem škodlivin do okolního prostředí na náklady ORP, nebo
- nelegálně soustředěný odpad odklidit a předat do zařízení na náklady ORP (dotace SFŽP).

Vlastník musí strpět přítomnost osob odklízějících nebo zajišťujících odpad. Může se tomu vyhnout, pokud odpad odklidí

Povinnosti původce odpadu

- Základní povinnosti
- Definice původce odpadu
- Povinnosti původce odpadu

Základní povinnosti

- Nakládat s odpadem pouze v zařízení s výjimkou shromažďování, přepravy a nakládání s vzorky.
- Každý má povinnost soustřeďovat odpad odděleně.
- Každý má povinnost nakládat s odpadem tak, aby jej zabezpečil před odcizením nebo únikem nebo aby nedošlo k jeho znehodnocení, které by zhoršilo možnost nakládání v souladu s hierarchií OH.
- Odpady musí být předán v souladu s hierarchií OH do zařízení, obchodníkovi nebo na místo učené obcí. Výjimkou je školní sběr a vzorky odpadů ke zkouškám a pro účely vědy výzkumu a vývoje.
- Odpady může převzít pouze provozovatel zařízení, obchodník, obec nebo škola v rámci školního sběru.

Povinnosti původce odpadu

- Původcem odpadu každý, při jehož činnosti vzniká odpad, i nepodnikající FO. Nepodnikající FO má povinnosti srovnatelné se současnou úpravou. Původcem KO je obec (i v případě zapojených původců).
- V případech, kdy odpad bude vznikat při činnosti více osob nebo prováděné na základě smluvního vztahu s vlastníkem věci, původce je ten, kdo provádí fyzicky činnost a stává se vlastníkem. Původcem může být jiná z těchto osob, pokud tak vyplývá ze vzájemných smluv.
- V případě KO a obalového odpadu možnost přenést na vlastníka nemovitosti.

Povinnosti původce odpadu

- Původce je odpovědný za odpad až do předání do zařízení. Výjimkou je provedení kompletní převímky v místě nakládky.
- Povinnost prokázat při kontrole, že předal odpad, který produkuje, v odpovídajícím množství do zařízení. V případě SDO se tato povinnost vztahuje i na nepodnikající fyzické osoby, s výjimkou, že je SDO zahrnut v obecním systému.
- V případě KO, který běžně produkuje, a SDO musí mít původce předání odpovídajícího množství zajištěno písemnou smlouvou před jejich vznikem. V případě SDO i nepodnikající fyzické osoby.

Povinnosti původce odpadu

- Při ukončení činnosti v provozovně musí předat odpady. Pokud nepředá má tuto povinnost po 60 dnech na výzvu rovněž vlastník nemovitosti. Původce má v takovém případě povinnost uhradit vlastníkově náklady.
- Původce je povinen předat při první dodávce odpadu informace o odpadu. V případě skládkování a zasypávání v podobě základního popisu. Základní popis může zpracovat provozovatel zařízení, za zpracování je odpovědný původce.
- Při prvním předání odpadů v roce 2022 bude musí být předány informace podle nové vyhlášky.

Povinnosti původce odpadu

- **Vzorkování a zkoušky odpadů**
- Vzorkování provádí
- Certifikovaná odborně způsobilá fyzická osoba.
- Akreditovaná laboratoř nebo odborné pracoviště, v které musí působit odborně způsobilá fyzická osoba.
- Zahraniční osoba – vzorkování může provádět i osoba, která je oprávněná provádět vzorkování v souladu s harmonizovanou normou v jiném členském státě.
- V případě NO rovněž osoba pověřená k hodnocení NO.
- Vzorkování řídí odborně způsobilá osoba, případně pověřená osoba.

Povinnosti původce odpadu

- **Vzorkování a zkoušky odpadů**
- Školení – požadavky stanoveny vyhláškou č. 8/2021 Sb.
- Vzorky odebírá odborně způsobilá osoba nebo fyzická osoba, kterou odborně způsobilá osoba proškolila.
- Zkoušení odpadů musí provádět akreditovaná laboratoř nebo odborné pracoviště.
- Podmínky pro vzorkování a zkoušky odpadů jsou nastaveny ve vyhlášce č. 8/2021 Sb., o katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadu.

Povinnosti původce odpadu

- Při odstraňování stavby, provádění stavby nebo údržbě stavby dodržet postup pro nakládání s vybouranými stavebními materiály stanovený vyhláškou tak, aby byla zajištěna možnost jejich opětovného použití a recyklace.
- Vyhláška vymezuje materiály a odpady, které musí být soustředovány odděleně. Vyhláška odděluje jednak kontaminované materiály a dále všechny recyklovatelné a opětovně použitelné.

Povinnosti provozovatele zařízení

- Základní povinnosti
- Definice původce odpadu
- Povinnosti původce odpadu

Povinnosti provozovatele zařízení

- Zařízení smí provozovat právnická nebo podnikající fyzická osoba se sídlem nebo s odštěpným závodem na území ČR.
- Povolení mobilního zařízení se uděluje na dobu určitou, nejvýše však na 6 let.
- Povolení všem mobilním zařízením uděluje kraj podle místa sídla provozovatele pro celou ČR.
- Ostatní zařízení se povolují na dobu neurčitou. Pouze jednou za šest let pravidelné zhodnocení souladu s platným právem.
- Náležitosti žádosti, zprávy o revizi a povolení jsou stanoveny v příloze. Součástí je provozní řád - bude vymezen vyhláškou.

Povinnosti provozovatele zařízení

- S výjimkou mobilních zařízení je účastníkem řízení též obec, na jejímž území bude zařízení provozováno nebo může být dotčeno.
- Výjimka z povolení, ale v pouze pro zařízení, vymezená v příloze (č. 4), za stanovených podmínek. Nemusí mít provozní řád. (kovohutě, papírny, zemědělské bioplynky, používání kalů, využití sedimentů na zemědělském půdním fondu, zasypávání zeminou nebo sedimenty, protektorování pneumatik). Musí ale ohlásit provoz zařízení.
- K provozu malého zařízení k nakládání s biologicky rozložitelnými odpady vydává souhlas ORP.

Povinnosti provozovatele zařízení

- Přepovolení zařízení: Do 1 roku mobilní zařízení, do 2 let zařízení ke sběru odpadu, do 3 let zařízení k využití nebo odstranění, možnost provozovat na základě stávajícího souhlasu. Pokud provozovatel požádá 6 měsíců před uplynutí lhůty, stávající souhlas platí do pravomocného rozhodnutí.
- Dosavadní zařízení podle § 14/2 a sklady odpadů, které nesplňují nově nastavenou výjimku mohou být provozovány bez povolení po dobu 1 roku.

Povinnosti provozovatele zařízení

- V MPŘ byla vypuštěna dlouhodobě avizovaná povinnost sjednat pojištění provozu zařízení.
- V případě ukončení provozu povinnost předat odpady do jiného zařízení, pokud nesplní na výzvu má povinnost vlastník.
- Nová omezení pro mobilní zařízení. Nesmí předávat odpady do dalšího mobilního zařízení. Nesmí přebírat kovové odpady.
- Provozovatel má všechny povinnosti provozovatele okamžiku převzetí odpadu do zařízení a stává se jeho vlastníkem.

Povinnosti provozovatele zařízení

- Provozovatel zařízení ke skladování k využití a předávající osoba, mohou uzavřít smlouvu, že odpad zůstává ve vlastnictví této osoby.
- Každé zařízení, které přebírá kovové odpady od jejich původce musí vést evidenci o předávající osobě a rovněž o FO, které fyzicky předání zajišťovala.
- Zachováno omezení provádění platby za kovové odpady pouze převodem nebo složenkou.
- S výjimkou obecního systému zákaz předávání kovových odpadů do mobilního zařízení.
- Nový požadavek na kamerový monitoring zařízení.

Povinnosti provozovatele zařízení

- Nový požadavek na kamerový monitoring zařízení.

Vyhláška:

- Seznamy kovových odpadů víceméně odpovídají dosavadní právní úpravě.
- Vyhláška stanoví samostatný formulář pro vedení průběžné evidence – příloha č. 14.
- Kamerový systém se nevztahuje na zařízení přebírající výhradně výrobky s ukončenou životností.
- Rozlišení kamer 2 Mpix, frekvence snímání 10 FPS,
- Záložním zdroje elektrické energie na 3 hodiny,
- Kamery musí zabírat prostor vstupu do zařízení, místo, kde je umístěna váha, která je používána při přejímce odpadu do zařízení, a místo, kde jsou v zařízení soustředovány převzaté odpady.

Povinnosti provozovatele zařízení

Požadavky na vybavení zařízení - vyhláška:

- Zařízení na určování hmotnosti. Přejídné ustanovení pro ta zařízení, které to mají v dosavadním souhlasu jinak a to do přepovolení. Přejídné období do 2030 pro malá zařízení, zasypávání, a mobilní zařízení. Způsob externího ověření hmotnosti odpadu musí být popsán v provozním řádu.
- Vybavení, které zamezí znečištění přístupových komunikací.
- Zabezpečení proti vstupu nepovolaných osob.
- Během provozní doby zařízení, při níž probíhá příjem odpadů do zařízení nebo výdej odpadů nebo výrobků ze zařízení, musí být vždy přítomen pracovník určený provozovatelem k jeho obsluze.

Soustředování

- Definice – rozlišení jednotlivých způsobů soustředování
- Technické podmínky soustředování

Soustředování

Definice

- Umístění odpadu v prostoru, součástí je prvotní třídění pro účely odděleného soustředování.
- Základní pojem, ke kterému jsou nově vztaženy všechny povinnosti.

Oddělené soustředování

- soustředování odpadů, kdy jsou odpady roztríděny podle druhu, kategorie a materiálů odpadu s cílem usnadnit jejich zpracování.

Shromažďování

Definice

- soustředování odpadu v místě jeho vzniku, pokud uložení odpadu v místě shromažďování nepřesáhne dobu 1 roku,
- soustředování ostatních odpadů, kdy je na shromažďovací místo původcem odpadu přepraven ostatní odpad, který vznikl na jednom místě mimo provozovnu původce odpadu v množství nejvýše 20 tun, pokud je přepraven neprodleně po jeho vzniku do vhodné provozovny původce odpadu,

Shromažďování

Definice

- soustředování odpadu na místech určených obcí podle § 59 odst. 2 a 5, nebo
- soustředování odpadu v rámci činnosti Ministerstva obrany nebo jím zřízené příspěvkové organizace pro správu a provoz objektů důležitých pro obranu státu podle zákona o zajišťování obrany České republiky i v případě, že je odpad přepraven do jejich jiné provozovny, než v které vznikl.

Skladování

Definice

- Uložení odpadů v zařízení k tomu určeném po dobu nejdéle 1 roku před jejich odstraněním nebo po dobu nejdéle 3 let před jejich využitím.

Povinnosti

- Sklad musí mít nově povolení krajského úřadu
- Výjimkou sklad u původce do 100 tun ostatních odpadů.
- KÚ může výjimečně povolit delší dobu než je 3 nebo 1 rok, u odpadů, pro které není koncovka.

Skladování

Skladování u původce

- Uložení odpadů v místě vzniku po dobu delší než 1 rok.
- Přeprava odpadů z jiné provozovny – cílová provozovna musí být sklad.
- Přeprava z místa vzniku mimo provozovnu v množství větším než 20 t nebo v případě nebezpečných odpadů.
- Provozovna, která je skladem používá v evidenci a ohlašování identifikační číslo skladu.

Podmínky soustředování

- Odpady musí být soustředovány v prostředcích, které
- jsou odolné proti chemickým vlivům odpadů, pro které jsou určeny,
 - splňují technické požadavky k nakládání s chemickými látkami a směsmi se stejnými vlastnostmi jako mají odpady, pro které jsou určeny,
 - jsou odlišeny tvarem, barvou nebo značením od prostředků nepoužívaných na odpady a prostředků určených pro jiné druhy odpadů,

Podmínky soustředování

Odpady musí být soustředovány v prostředcích, které

- svým provedením zajišťují bezpečnost při jejich obsluze, a pokud nejsou určeny pro jednorázové použití i při jejich čištění,
- svým provedením nebo v kombinaci s technickým provedením a vybavením místa, v němž jsou umístěny, zabezpečují ochranu okolí před únikem odpadů a před emisemi nebo zápachem a zároveň chrání odpad před nežádoucím znehodnocením, zneužitím nebo odcizením,

Podmínky soustředování

- Odpady musí být soustředovány v prostředcích, které
- jsou umístěny tak, aby byla zajištěna bezpečnost při jejich obsluze, požární bezpečnost, dostupnost a možnost obsluhy mechanizačními a dopravními prostředky.
 - Prostředky pro soustředování komunálního odpadu splňují tyto požadavky, pokud odpovídají příslušným technickým normám

Podmínky soustředování

- Odpady mohou být soustředovány mimo soustředovací prostředky, pokud plocha, na které jsou soustředěny, přiměřeně splňuje požadavky na soustředovací prostředky. Místo musí být ohraničeno a označeno tak, aby bylo zřejmé, že věci zde umístěné jsou odpadem včetně označení kódu a názvu druhu odpadu.

Obchodování s odpady

Obchodování s odpady

- Pouze na základě povolení KÚ. Požadavky na žádost o povolení jsou vymezeny v příloze č. 3 zákona.
- Obchodník může pouze obchodovat a zajišťovat přepravu. Pokud odpady nakupuje a prodává provozovatel ze svého nebo do svého zařízení, nepovažuje se to za obchodování s odpady.
- Obchodovat lze dle definice pouze s odpady, které mají kladnou hodnotu.
- V okamžiku převzetí musí být smluvně zajištěno přijetí do zařízení k využití odpadů nebo maximálně jedním dalším obchodníkem. Pokud přebírá od obchodníka musí předat do zařízení
- Nesmí přebírat odpady od fyzických osob.

Zprostředkování nakládání s odpady

Zprostředkování

- Zprostředkovatel nevede průběžnou evidenci, ani se v průběžné evidenci neuvádí.
- Nevyžaduje se povolení KÚ, ale musí ohlásit činnost.
- Evidence se vede mezi subjekty, mezi kterými dochází k předání odpadu. Tyto subjekty jsou z hlediska zákona o odpadech ve stejném postavení, jako v případě předání odpadů bez zprostředkovatele.
- Může zajišťovat pouze přepravu.

jaklstepan@seznam.cz